

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 4 Haziran 2013
Nr. Ref.: RK424/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI119/11

Başvurucu

Sadri Mazreku

**10 Haziran 2009 tarihli (C. nr. 90/2004) Malişova Belediye Mahkemesi
kararı hakkında anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvuru:

1. Başvuru, Malişova mukimi Sadri Mazreku (bundan sonra: başvuru) tarafından yapılmıştır.
2. Başvuru, nihai karar olarak kendisine 22 Temmuz 2007 tarihinde teslim edilen 10 Haziran 2005 tarihli (C. nr. 90/2004) Malişova Belediye Mahkemesi kararını zikretmiştir.
3. Zikrettiği kararın yanı sıra başvuru şu kararları da zikretmiştir: Deçan Belediye Mahkemesi'nin KA Nr. 14/2008 sayı ve 27 Ağustos 2008 tarihli kararı, Deçan Belediye Mahkemesi'nin KA Nr. 14/2008 sayı ve 7 Ekim 2008 tarihli kararı, Kosova Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi'nin PKL. Nr. 120/08 sayı ve 1 Eylül 2009 tarihli kararı.
4. Başvuru kendi mülk davasıyla ilgili kanıt olarak diğer kararları zikretmiş ve "SL ve HB yargıçlarının atanması ile yeniden atanmalarındaki haksızlıklardan dolayı" başvuruda bulunmuştur.
5. Başvuru Mahkeme'den "kasıtlı olarak yasaları ihlal eden SL ve HB (...) hakkında resmi görevlerini bilinçli olarak istismar suçu işleyip yasa ihlali yaptıkları gerekçesiyle görevden alınmalarını" talep etmiştir.
6. Ancak başvuru, başvurusunun temelini oluşturacak anayasal hükmü belirtmemiş, nelerin Anayasa ihlali olduğuna ilişkin iddiaları belirtmemiş ve bildirilen olguların hangi nedenle Anayasa'yı ihlal ettiğini açıklamamıştır.
7. Başvuru anlaşılacağı üzere Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 22 ve 27. maddelerine dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

8. Başvuru 26 Ağustos 2011 tarihinde Mahkeme'ye başvurmuştur.
9. Başkan, 1 Eylül 2011 tarihinde Üye Gjyljeta Mushkolaj'ı raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve Üyeler Snezhana Botusharova (başkan), Kadri Kryeziu ve Ilirana Islami'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
10. Başkan, 26 Kasım 2012 tarihinde Üye Almiro Rodrigues'i raportör yargıç olarak atamış ve Üyeler Altay Suroy (başkan), Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni yeniden belirlemiş, zira Üyeler Iliriana Islami ve Gjyljeta Mushkolaj'ın Mahkeme'deki görev süreleri dolmuş bulunmaktaydı.
11. Ön İnceleme Heyeti 29 Ocak 2013 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

12. 2004 yılının belirtilmemiş bir tarihinde Deçan Belediye Mahkemesi ile Yüksek Mahkeme'den geçmiş olan mülkiyet hakkının elde edilmesi için Malişova Belediye Mahkemesi'nde adli süreç başlatılmıştır.
13. Sadri Mazreku (başvurucu)'nın ikincil davacı olduğu davaya ilişkin Deçan belediye Mahkemesi'nin (Kosova Anayasası. Nr. 14/2008) 9 Ekim 2008 tarihli kesinleşmiş kararı hakkında Kosova Devlet Savcılığı'nın kanun yararına bozma talebi Yüksek Mahkeme tarafından 1 Eylül 2009 tarihinde (P. kl. Nr. 120/08) karara bağlanmıştır.
14. Yüksek Mahkeme, kanun yararına bozma talebinin temelli olduğu ve söz konusu kararlar davalı Emrush Kastrati'nin lehine Kosova Ceza yargılama Usulü Yasası'nın 304 – 316. madde hükümlerinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.
15. Ancak Yüksek Mahkeme, Kosova Ceza yargılama Usulü Yasası 457. madde 2. fıkrası uyarınca davalı aleyhinde kanun yararına bozma dilekçesinin temellendirilmiş olduğu değerlendirmesini yaptığında kesinleşmiş karar üzerinde herhangi bir etki olmaksızın sadece yasa ihlalini tespit etmiştir.

Başvurucunun İddiaları

16. Başvurucu, Malişova Belediye Mahkemesi kararının Anayasa'nın 113. madde (1 ve 7. fıkra)'sini ihlal ettiğini ileri sürmüştür.
17. Başvurucu ayrıca şu iddiayı ileri sürmüştür: “Benim ve diğer 18 mirasçının mülkten sadece Hamdi Mazreku tarafından yararlanmış, bu nedenle kesinleşmiş mahkeme kararıyla mülkiyet haklarımız ihlal edilmiştir”.

Başvurunun Kabul Edilirliği

18. Başvurunun esas incelemesine geçmeden önce Mahkeme, başvurunun Anayasa'da belirtilip Yasa ve İçtüzük'te açıklanan kabul edilirlilik koşullarını yerine getirip getirmediğini değerlendirmek durumundadır.
19. Mahkeme bu doğrultuda Anayasa'nın 113. maddesine [Yetkili Taraflar] Madde şöyledir:
  1. *Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.*
20. Mahkeme, yasal süre gerekliliğini incelediğinde Yasa'nın 56. maddesinin (Eski Davalar) şöyle olduğunu tespit etmiştir:

Anayasa Mahkemesinin yetkili olduğu ve bu Yasa'nın yürürlüğe irmesinden önce başlatılan konular için bir işlemin başlamasına ait bu Yasa'da tayin edilen süreler, bu Yasa'nın yürürlüğe girmesi gününden itibaren hesaplanmaya başlar.

21. Yasa'nın 49. maddesi (Süreler) şöyledir:

İstem dört (4) ay bir süre içerisinde sunulur. Süre, müracaatta bulunan kişiye mahkeme kararının teslim edilmesi gününden itibaren baslar.

22. Bundan başka İctüzüğün 36. kuralı 1(b) ve 3(h) bentleri şöyledir:

(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:

b) Başvurucuya nihai etkin hukuki çözüm teslim edildikten sonra başvurunun dört ay içerisinde teslim edilmesi durumunda;

(3) Başvuru aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir:

h) Başvuru süre bakımından Anayasaya uygun şekilde uygulanabilir olmadığı zaman.

23. Bu yasal hükümler dikkate alındığında şu tespitin yapılması gereklidir: Anayasa Mahkemesi'nin eski davalara ilişkin yargılama yetkisi Anayasa'nın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinde başlayıp Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra dört ayın dolduğu 15 Mayıs 2009 tarihine kadar devam eder.

24. Mahkeme, Malişova Belediye Mahkemesi'nin C. nr. 90/2004 sayılı kararın 10 Haziran 2005 tarihli olduğu ve 22 Temmuz 2007 tarihinde başvurucuya teslim edildiğini tespit etmiştir.

25. Yani bu karar, Anayasa'nın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinde önce çıkartılmış ve teslim edilmiştir.

26. Netice itibariyle Mahkeme, Anayasa'nın yürürlüğe girmeden önceki dönemlerde olaylarla ilgili başvuruları inceleyemez (bkz. Anayasa Mahkemesi'nin KI 18/10 Deniş ve diğerleri 17 Ağustos 2011 tarihli kabul edilmezlik kararı, KI152/11 sayılı Beki Murati, Kosova Hükümeti kararı hakkında anayasal denetim başvurusu hakkında 20 Haziran 2012 tarihli kabul edilmezlik kararı).

27. Bu nedenle Mahkeme, Anayasa'nın hükümleri uyarınca başvurunun *ratione temporist* olarak kabul edilme olduğunu tespit etmiştir.

28. Mahkeme, Yüksek Mahkeme'nin (PKL. nr. 120/08) 1 Eylül 2009 tarihli kararının itiraz edilen son yargı kararı olarak ele alınsa bile başvurunun zaman bakımından bağdaşmaz olduğunu değerlendirmiştir.

29. Aslında Mahkeme, Yüksek Mahkeme kararının 1 Eylül 2009 tarihinde çıkarıldığını tespit etmiştir.

30. Mahkeme devamında başvurunun 26 Ağustos 2011 tarihinde başvurduğunu, bunun da Yasa'nın 49. maddesinde belirtilen yasal süreden yirmi ay sonra teslim edildiğini tespit etmiştir.

31. Bu yüzden başvuru süre bakımından kabul edilmezdir, zira Yasa'nın 49. maddesinde ve Anayasa'nın 113.1 fıkrasından belirtilen hukuki koşullar çerçevesinde yapılmamıştır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113. maddesi, Yasa'nın 49 ve 56. maddeleri ile İktüzüğün 36.1(b) ve 3(h) bentleri uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 4 Haziran 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. Kararın taraflara bildirilmesine,
- III. Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rodrigues, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza